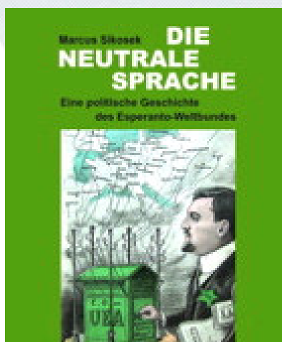
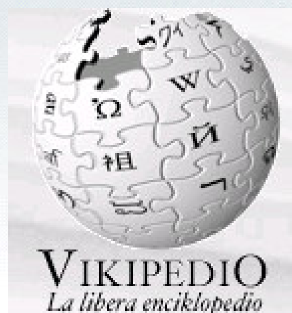
Horizon.*taal*

Doktoraat over het Esperanto (p.4)

Wikipedia-handboek in het Esperanto (p. 6)

Geschiedenis van de EEU - deel II (p.11)

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 38ste jaargang.

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 233 54 33
E-post: horizon.taal@skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruysschaert, Emiel Van Damme, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

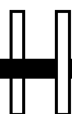
Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	120

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Redactioneel

Internet is handig, snel, ... doch heeft ook enkele nadelen. Eén ervan is de welbekende spam. In den beginne was dit niet echt overdreven storend: één muisklik en de viagra- en andere ongewenste berichtjes waren weg. Nu zitten we echter in een tweede fase: door gebrekkige spamfilters verdwijnen goedbedoelde berichten nu vaak automatisch in de internet-prullenmand, terwijl noch afzender, noch ontvanger hiervan op de hoogte gesteld wordt!

Telenet is hierin de kampioen. Omdat ik een enquête van *Movado sen Nomo* naar een 30-tal leden had gestuurd - waarvan geen enkele geklaagd heeft - sta ik nu op de zwarte lijst. Gevolg: Telenet blokkeert nu àlle berichten die afkomstig zijn van lodchjo@yahoo.com.

Vorige week kreeg ik horen dat ook de *monato.net*-adressen van de Vlaamse Esperantobond maandenlang door Telenet geblokkeerd werden, zonder meer.

Een andere internetverdeler, Belgacom, hield een tijdje alle mails in het Esperanto tegen omdat het Esperanto voor hun spamfilter een 'onbekende taal' was, dus spam. Bij Belgacom werd het probleem gelukkig na een paar telefoontjes wel verholpen.

Ik kan in mijn grenzeloze welwillendheid zulke vergissingen nog begrijpen, maar dan mag men tenminste een waarschuwing sturen - dat hoeft niet eens in het Esperanto - in de aard van "*uw bericht werd niet afgeleverd aangezien... gelieve contact op te nemen met...*"

Hierbij alvast onze excuses aan de gedupeerden die ons elektronisch tijdschrift en andere briefwisseling niet ontvingen. We wachten vol spanning op excuses - en herstelling - door genoemde internet-leverancier... wellicht tevergeefs...

Bij deze kan ik u trouwens van harte de goedkopere *United Telecom* aanraden, die bovendien de VEB steunt: 2 vliegen in één klap! Voor meer info: neem contact op met het Esperantocentrum.

Lode

Inhoud

Op vrijdag, 3 november 2006, doctoreerde, aan de universiteit van Utrecht (Nederland), gewezen Marco Sikosek, nu Ziko van Dijk, na openbare verdediging van zijn thesis "Die neutrale Sprache. Eine politische Geschichte des Esperanto-Weltbundes". De naamswijziging is echter geen gevolg van dat doctoreren, maar wel van zijn nog erg fris huwelijk!

Omdat ik al een tiental doctoraats-verdedigingen meemaakte in ons land, en er telkens met maagklachten buitenkwam, wilde ik graag eens gaan zien hoe het er in Nederland aan toegaat. Een bijkomende reden was, uiteraard, dat ik vond dat het nuttig was aanwezig te zijn bij een zaak die Esperanto aanbelangt.

De plechtigheid, of liever Plechtigheid, begon stipt op het aangekondigde uur en was erg pompeus. Een rij van een tiental professoren, in tabbaard ofte toga, met gelint toupetje ofte baret schreed (ja, zij gingen niet!, zij schreden!) de indrukwekkende Senaatszaal binnen, gevolgd door de doctorandus en zijn twee paranimfen. Bij ons zijn de professoren deftig gekleed! Het was, ten andere, erg duidelijk dat de tabbaarden gedragen werden van moetes, want ze waren echt maar overgooiers, overgegooid over afgedragen maatpakken. Van uit de zaal, van alle kanten, keken op ons neer alle vroegere professoren, sinds de jaren 1500 ... Indrukwekkend! Vermoedelijk zal men de huidige en volgende professoren op het plafond moeten schilderen, want er blijft geen plaats meer over. De plechtige intrede had wel nog meer indruk gemaakt indien de toga's echt gedragen werden, en niet meegesleurd.

De vrouwelijke pedel (met klemtoon op laatste lettergreep), met staf, gaf enkele slagen op het parket waardoor de zitting geopend werd, en verdween dan... waarschijnlijk om de driekwartierzandloper (in de nieuwe spelling zeker in één woord!) te draaien. Aan de doctorandus werd gevraagd in enkele zinnen uit te leggen waarover zijn thesis ging. Hadden ze die dan niet gelezen? In elk geval volgde nu een korte uiteenzetting door Ziko, die meteen toonde dat hij een uiteenzetting kan houden. Voor mij was dat een belangrijk moment, want bij ons kwamen mijn maagklachten vooral voort van de vaststelling dat de doctorandi absoluut niet in staat waren juist dat te doen!

Bovendien deed hij het in een voor hem vreemde taal, in het Nederlands, en wel een bijna perfect Nederlands, met minder Hollandse klanken en accenten dan zijn professoren, dus bijna goed Nederlands, d.w.z. Vlaams. Voor de vorm echter scoort Vlaanderen beter! Bij ons richt de doctorandus zich tot het publiek, en gebruikt hij moderne middelen als computers en projectoren. In Nederland, daarentegen, staat hij op een spreekgestoelte, voor driekwart gericht tot de jury (hier zag het er echt als een rechtbank uit!) zodat de toehoorders in de zaal bijzonder moeite moeten doen om de toespraak te horen. Wel moet ik er bijvoegen dat er wel degelijk elektrische middelen, als micro's en luidsprekers, gebruikt werden.

Bij ons begint de doctorandus met een uitgebreide voorstelling, samenvatting, van zijn werk, en dan kan men de nadien gestelde vragen beter situeren in het geheel, of ... gewoonweg, begrijpen. Natuurlijk maakt het feit dat men in Nederland de duur strikt beperkt zo een uiteenzetting bijna onmogelijk, er zou geen tijd overblijven voor de vragensessie. Het gedeelte "vragen en antwoorden" kwam hier wel erg serieus over in het begin. Het leek erop dat de vragen niet op voorhand besproken

Ziko met zijn thesis

waren... Bij ons komen de doctorandi meestal aanzetten met mooie voorbereide transparanten op de "onverwachte" vragen...

Een vermoedelijk uitgenodigd professor, bekend van TV bovendien, vond het wel nodig buiten het onderwerp van de thesis te gaan en te verklaren dat Esperanto een volledige mislukking was en het Engels, onder de vorm van steenkoolengels dan (dat verklaarde hij wel zelf!) het pleit gewonnen had. Hij had dat in zijn glazen bol gezien. Dat hij niet de moeite gedaan had die zaak te onderzoeken, onderstreepte hij door er zijn beklag over te uiten dat er geen originele romans in het Esperanto te vinden zijn. Zouden er originele romans te vinden zijn in steenkolenengels? Natuurlijk heeft hij geen besef van het onderscheid tussen een internationale hulptaal en een internationale taal. Gelukkig kwam toen de pedel (nog steeds met klemtoon op de laatste lettergreep) binnengestormd, gaf opnieuw enkele kloppen op het parket (worden die tegels regelmatig vervangen?) en herhaalde, in het Latijn, de historische woorden "Alea Jacta Est" hetgeen betekende dat de foltertijd ten einde was. De professorale stoet schreed weer voorbij en na het partijtje teerlingenspel, dat een tiental minuten slechts duurde, kwamen ze het verdict den publieke condt maken. De doctorandus ontvangt zijn bul in een kartonnen koker (dus blijkbaar ook al niet meer op perkament) en er volgde, het vermelden waard, een kort toespraakje in het Esperanto, door een gastprofessor.

In Vlaanderen gunt men de toehoorders nog de illusie dat ze er niet voor spek en bonen bijzitten, want op het einde vraagt men of iemand uit het publiek een vraag wenst te stellen. In Nederland drijft men de komedie niet zó ver.

De receptie achteraf, met aparte toegangswegen voor plebs en professoraat, en hiërarchische volgorde was op zijn Hollands: koekjes met niet-alcoholische dranken en een koppie koffie. Ik doe niet meewarig, want ik vind dat goed. Bij ons zijn er mensen die terugschrikken voor een doctoraat omwille van de hoge bijkomende kosten die het meebrengt: staande lunches met champieter en dranken van hoge gisting...

En de groene omkadering? Eigenlijk een beetje mager. Nog geen twintig, denk ik, aanwezigen, zij het dan wel met een tiental verschillende nationaliteiten. Dat hebben de achtbare juryleden waarschijnlijk niet opgemerkt... Wat helpen kaars en bril, als de uil niet zien en wil? De Nederlandse samideanoj hadden eigenlijk wel wat meer interesse mogen betonen, vind ik. Voor buitenlanders, en die waren er wel, was het uiteraard een betrekkelijk dure zaak. De thesis was in het Duits, moedertaal van de doctorandus (nu doctor), en dat is een goede zaak. Bij ons zou dat onmogelijk zijn; bij ons is het Nederlands voorgeschreven. De verdediging was, en dat is zo voorgeschreven, in het Nederlands. Bij ons, en dat is een slechte zaak, kan het ook, en is het tegenwoordig meestal, in steenkolenengels.

Een smetje, dat ook opgemerkt werd door de jury, was (en is) wel dat de samenvatting in het boek in een meer dan schabouwelijk Nederlands is gesteld. Het zou kunnen gaan om een technisch incident... misschien is de tekst ervan in niet-elektronische vorm toegezonden aan de uitgeverij, vermoedelijk in Tsjechië. Misschien wou Ziko illustreren dat volledige meesterschap over een vreemde nationale taal niet bereikbaar is?

Doktora Moþto, ree sincerajn gratulojn kaj plian sukceson en via kariero!

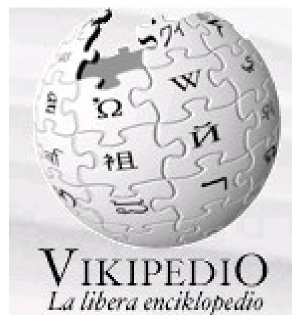
Petro De Smedt.

Het boek *Die neutrale Sprache* is verkrijgbaar bij FEL tegen 36 Euro. Van Ziko zijn eveneens verschenen:
- *Esperanto sen mitoj* (30 Euro)
- *Sed homoj kun homoj* (21 Euro)

HANDBOEK OVER WIKIPEDIA IN HET ESPERANTO

Toen Eddy Van den Bosch, secretaris van de groep Esperanto-Antwerpen, me zo'n anderhalf jaar geleden aansprak over de internetencyclopedie Wikipedia, was ik niet onmiddellijk wild enthousiast. Hij was dat duidelijk wel en ik vroeg me toch af wat hem zo sterk aansprak. Dus toen ik thuiskwam, ging ik op verkenning. Het werd een lange en uiterst boeiende tocht!

Ondertussen ben ik zelf een zeer actieve medewerker van Wikipedia in het Esperanto: *Vikipedio*. Tijdens de paasbijeenkomst PSI in Duitsland heb ik een paar sessies georganiseerd, waarbij esperantisten konden kennismaken met het hoe en waarom van deze vrije encyclopedie. Ik merkte dat er veel onwetendheid en vooroordelen bestaan. "Moet ik geen expert zijn om mee te werken?", "Zal men mijn artikels niet gewoon wissen?", "Waarom is dat van belang, zo'n website?", enz.

www.wikipedia.org

Na wat uitleg over het hoe en waarom, raakte het merendeel van de geïnteresseerden toch overtuigd van het nut van Wikipedia voor onze maatschappij en voor de Esperantobeweging in het bijzonder. Overtuigd zijn over het nut is één, maar echt meewerken is twee...

Als je het aan mij vraagt, ligt de drempel om actief aan Wikipedia mee te werken duidelijk te hoog. Men antwoordde me meermaals met "Als iemand wil meewerken, dan kan hij of zij alles hiervoor terugvinden op Wikipedia zelf". Dat is waar ook, maar je moet wel heel overtuigd zijn om de nodige moeite te doen en tijd vrij te maken om dit allemaal uit te zoeken. Het is dus allemaal niet zo evident, dus besliste ik een inleidende brochure over Wikipedia te maken. Mensen kunnen dan rustig nalezen waarover het gaat en aan de hand van praktische tips de eerste stappen zetten.

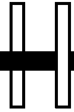
Ondertussen is deze brochure een feit! Het is een 32 pagina's tellend *Manlibro pri Vikipedio* geworden. Uniek is dat dit handboek gezamenlijk is geschreven door een internationaal team van actieve "vikipediistoj". Onder andere Chuck Smith, de initiatiefnemer van de Esperantotalige Wikipedia, heeft eraan meegewerkt.

De brochure is gedrukt bij de Vlaamse Esperantobond (VEB) en wordt gefinancierd door de Wereld-Esperantojongerenvereniging en een gulle schenker uit Hongarije. Jongeren kunnen het handboek gratis aanvragen, volwassenen kunnen het voor 6 Euro aankopen bij de (web)winkel van de VEB: www.retbutiko.net

De eerste reacties op het handboek zijn zeer positief: tijdens de komende maanden zullen er verschillende oefensessies over Wikipedia plaatsvinden in Brazilië, Duitsland, Israel, Polen, Tsjechië, Rusland en... Antwerpen. Tijdens de viering van het 100-jarige bestaan van de Antwerpse Esperantoclub La Verda Stelo vindt er immers een bijeenkomst plaats van Wikipedia-medewerkers.

Ondertussen is de *Vikipedio* al meer dan 60.000 artikels rijk en staat het Esperanto hiermee in de top 25 van meest uitgebreide Wikipedia-talen! Dit wil zeggen, dat de *kunsttaal* Esperanto boven duizenden andere, zogenaamd 'natuurlijke' talen staat! De moeite om even bij stil te staan...

Yves Nevelsteen
yves.nevelsteen@esperanto.be

Van de onlangs overleden William Auld zijn volgende werken te verkrijgen via de Vlaamse Esperantobond:

Poëzie

75 jaroj (bloemlezing) 4,40 euro
En barko senpilota (poëzie) 23,10 euro
Esperanta antologio (bloemlezing) 12,30 euro
Humoroj (poëzie) 4,50 euro
La Infana raso (Esp,-Port,) (poëzie) 9,90 euro
Omaøoj (poëzie) 7,80 euro
Pajleroj kaj stoploj (bloemlezing) 16,50 euro
Sub la signo de socia muzo (poëzie) 5,00 euro Unufingraj melodioj (poëzie) 4,47 euro

Leerboeken/wetenschappelijk

24-hora rapidkurso (leerboek) 1,20 euro
Paþoj al plena posedo (leerboek) 10,00 euro
Skota lingvo hodiaý kaj hieraý-(wetenschap) 1,26 euro
Traduku! (leerboek) 10,00 euro

Over Esperanto/de beweging

La fenomeno Esperanto 8,15 euro
Kulturo kaj internacia lingvo 12,00 euro
Pri lingvo kaj aliaj artoj 9,40 euro
Vereco distro stilo 9,00 euro

Op 1 januari zijn Bulgarije en Roemenië lid geworden van de Europese Unie. Wie zich naar aanleiding hiervan wil verdiepen in de Bulgaarse en de Roemeense literatuur, kan bij de Vlaamse Esperantobond de volgende boeken vinden:

Vertalingen uit het Bulgaars:

Bulgara nuntempa poezio kaj prozo 7,49 euro
Elektita verkaro (Botev) 1,95 euro
Glacikovrita ponto (Stanev) 3,13 euro
Kantoj de motoroj (Vapcarov) 3,76 euro
Mia vivo (Ðristovski) 1,77 euro
Naý jaroj en la infero (Kemalov) 5,68 euro
Rakontoj (Jovkov) 4,95 euro
Tra la ventego (Smirnenski) 3,76 euro
Þtelisto de persikoj (Stanev) 6,00 euro

Vertalingen uit het Roemeens:

Drakula (Sarbu) 7,40 euro
La Vesperstel' (Eminescu) 1,50 euro
Luæifero (Eminescu) 4,80 euro
Reøino Jokasta (Zarnescu) 16,50 euro
Rumana antologio 7,50 euro

BELGICA 2006 : PRIJS VOOR ESPERANTOCOLLECTIE

Esperanto was met succes aanwezig op de Wereld-Filatelie-Tentoonstelling "BELGICA 2006" van 16 tot 20 november in de Heizel (Brussel).

De collectie van de Braziliaan James Rezende Piton heeft in Brussel 80 punten behaald en kreeg hiermee de Vermeylen-prijs, onder de vorm van een kristallen piramide met een dwarsvlak op de hoogte van 5 cm (zie foto).

James Piton, UEA-afgevaardigde voor Brazilië, is filatelist, zijn thema *Esperanto*. Sinds 15 jaar beschikt hij over de collectie *Que Babel soit détruite!*, die regelmatig deelneemt aan nationale en internationale filatelie-tentoonstellingen en reeds eerder in de prijzen viel, zoals in 2001 in Denemarken en ook al verschillende keren in eigen land.

Op 5 panelen met telkens 16 A4-pagina's, schetst hij, volgens de regels van de filatelie, het taalprobleem, de historische achtergrond van het

Esperanto en over wat het Esperanto reeds bereikt heeft.

In de collectie zitten enkele unieke documenten die ook voor Esperantosprekers zelf heel interessant zijn, zoals een soldatenkaart uit de Eerste Wereldoorlog met reclame voor Esperanto of een poststempel van het 10e Universele Congres, waarvan het postloket slechts gedurende enkele uren open was wegens het uitbreken van de oorlog in 1914, met een volledige annulering van dit congres als gevolg.

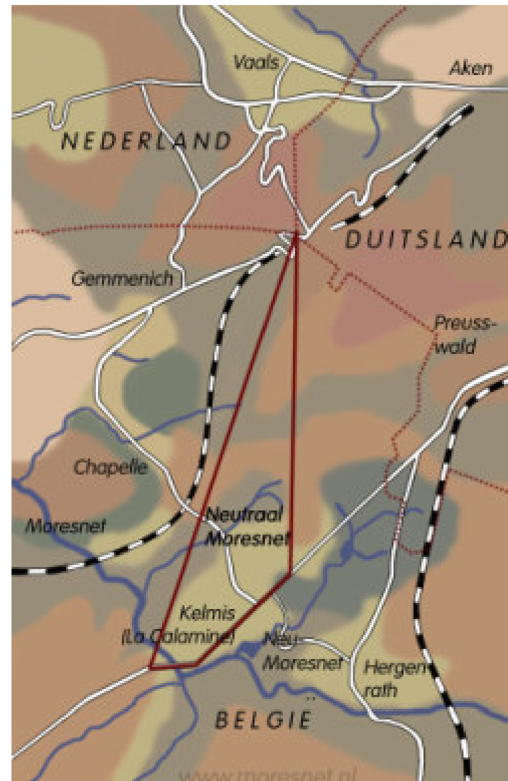
De collectie is opgesteld in het Frans, één van de talen die de Internationale Filatelie-

"World Philatelic Exhibition
Belgica 2006
Brussels 16-20/11/2006
PITON James R"

Centjara festo pri la naskiøo de Amikejo okazis en kultur-centro Select (Kelmis, Belgio) dimanæon la 15an de oktobro 2006.

Kiel plej verþajne sciate de vi, Amikejo (iama esperanto-lando sur teritorio de Neýtrala Moresnet) fondiøis sekve de grava renkontiøo inter D-ro Molly, kuracisto de la tiea zink-entepreno "Vieille Montagne" [Malnova Monto] kaj dua urbestro de Moresnet, kaj la franca esperantisto profesoro Roy. La esperantista asocio *Senlime*, kiu regule kunvenas en Kelmis (iama Amikejo), invitis esperantistojn kaj geamikojn digne memori pri la evento.

Kvindeko da homoj respondis al la alvoko. Invititaj politikistoj ne æeestis, sed senkulpiøis la Kelmisa skabeno pri kulturo, Hermann Lausberg. Ankaý æeestis åurnalistoj kiuj aperigis artikolojn en almenaý tri gazetoj, interalie "La Tago" [Le Jour] Verviersa, kiu dufoje sinsekve atentigis sian legantaron pri la pasinto de Esperanto kaj de la loka Verviersa Esperanto-Grupo (nune æefa partoprenanto en Senlime).

La tago, komplete aranøita nur de membroj de *Senlime*, kiel preskaý æiuj freþdataj "trilandaj renkontiøoj", komenciøis je la 10a horo per bonveniga kafo kaj salutvortoj de Mathieu Schrymecker, loka organizanto, kaj Marcel Delforge, reprezentanto de APE ("Asocio Por Esperanto"). Ne mankis la esperantista himno, pianludita de Klaus Hogen. Sekvis teatra spektaklo pri la historia renkonto, en kiu agrable sinsekvis paroloj kaj muzikeroj en rimarkinda dekoro kreita de Mathieu Schrymecker, ankaý aýtoro kaj surscenigինto de la teatraåo. Prezentis la teatraåon Raymond Demarche, poste dum duonhoro rolis tri aktoroj : Bernadette Poncelet (S-ino Molly), José Jacob (D-ro Molly) kaj Jean-Marie Jacques (P-ro Roy). Paul Kerris, kiel teknikisto, filmis la tutan spektaklon (kasedo aý DVD baldaý disponeblas).

En apuda salono, Mathieu Schrymecker malfermis surprize riæan ekspozicion kun multaj interesaj tekstoj kaj fotoj pri la iama *Amikejo*, kiujn li dum multaj jaroj en sia domo amasigis... Kvazaý li nun intencus krei esperantistan muzeon apud la oficiala muzeo pri la (regiono de la rivereto) "Gueule"!

Post oficiala senvualigo de portretoj de Molly kaj Roy, donacotaj al la loka muzeo, kaj tiaokaze nemalhavebla æampano okazis bankedo plej afable kaj talente servita de la nova teamo de la kulturcentro "Select"

en Kelmis, kie regule okazas la nunaj kunvenoj de *Senlime*, kaj kiu ankaý iam estis kulturcentro kaj teatrejo de *Amikejo* (kvankam tiuepoke øi enhavis veran scenejon, malfeliæe neniam vere konkretiøis tie projekto pri 'esperantista Bayreuth'!).

Sekvis agrabla sunplena promenado, komentita de Mathieu Schrymecker, tra la iama *Moresnet* al la protestanta tombejo kie ripozas D-ro Molly, famkonata urbano, kaj al la domo *Jansmühle*, domo aparteninta al 'Vieille Montagne', kie okazis la - por ni vere grava - renkontiøo. La partoprenantoj revenis al la kulturcentro por øui adiaýan kafon kun torto-peco, laý la kutimo *Senlima*. Ni vetas ke multaj el ili, ege kontentaj pri la tago, revenos - eæ se nur post du jaroj - por la granda festo ***Neýtralia***, organizota de la urbestraro alvoke de la urbestro kaj Eýropa parlamentano, Mathieu Grosch, kiu ege simpatie subtenas esperanton. Tiu grandega neesperantista festo fermos la centjaran memorigon pri *Amikejo*. Intertempe, *Senlime* ankaý festos la centjariøon de la Verviersa Esperanto-Grupo... kaj pluorganizos siajn vesperajn

... KAJ LA VENONTA TRILANDA RENKONTIØO:

Senlime kaj *Libertempo* invitas siajn geamikojn (esperantistojn aý ne) por þipveturo sur Mozo al Thorn (NL), la 22-an de aprilo 2007.

Alvenu por bonveniga kafo inter la 10a kaj 11a horo en Maasbracht (apud la preøejo - senpaga parkloko). Poste oni enþipiøos en la þipon *Princess*.

Maasbracht estas la plej granda interna haveno de Nederlando. Ni veturos al Thorn tra iuspeca 'akva lando' æar la regiono tute similas al *Frislando* kaj *Loodrecht* pro la lagetoj kaj do la eblecoj praktiki navigajn sportojn. Se vi þatas grandajn spacojn, venu surþipi *Maarsplassen*, la lagoj formitaj apud Roermond sekve de la gruza ekspluatado.

Por la <u>tagmanøo</u> eblas elekti viandon, fiþon aý vegetaran manøon. Poste sekvos duhora gvidata vizito de Thorn, la plej blanka vilaøo en la tuta lando. Thorn estas loko kie tiu kiu eksidas æe antaýtrinkejo, nur povas esperi ke la tempo haltu. Al la tiea tradicia gastamo parte þuldiøas tio. Necesas diri ke la urbeto havas æion por plaæi. La stratoj estas pavumitaj per þtonoj el la Mozo kaj la domoj de la 18a jarcento blanke stukitaj estas leøe protektendaj.
Kiel Neýtrala Moresnet (Kelmis), iame Thorn estis la centro de ia Princlandeto, þtateto estrita de la abatino de monaðinejo kie altnobelaj damoj sin dediæis al preøado kaj meditado. Tiu monaðinejo havis sian tribunalon kaj eæ etan armeon kaj trudis siajn proprajn rajtojn pri pagoj, merkato kaj mon-emisio. La abatino krome rajtis titoligi sin 'Princino' kaj ludis tiun rolon en la urbo. En 1794 la francoj æesigis tiun 'inan princlandon', sed sendifekte postlasis grandan parton de la malnova Thorn. Laýlonge de la placo viciøas la dometoj de la kanonikinoj kaj la abata preøejo el la 14a jarcento.

<u>Prezo</u>: 25 EUR (sen trinkaåoj!). Infanoj øis 10 jaroj pagas 5 eýrojn, infanoj de 10 øis 16 jaroj 15 eýrojn.

Bonvolu pagi al J.A. Hanse, inz. Senlime, Bungalowpark Rothenbach 44, NL-6063 NM Vlodrop (øirkonto: 57 89 437 - IBAN: NL 29 PSTB 0005 7894 37 - BIC: PSTBNL 21) antaý la 1-a de aprilo 2007.

<u>Informoj</u>: P. Parren +31(0) 43-455 14 36 parren.media@planet.nl aý J. Hanse +31(0) 475-53 43 25 libertempo@home.nl

La starigo de la Eŷropa Esperanto-Unio

Post la kongreso en Eindhoven, daŷraj kontaktoj inter la landaj asocioj en la membrolandoj de la Eŷropa Komunumo kondukis al la formala starigo de la Eŷropa Esperanto-Unio dum la Universala Kongreso en Rejkjaviko, 1977. Surbaze de teksto ellaborita de G. Leon-Smith, la prezidantoj de la 9 landaj asocioj pretis subskribi "Konvencion" kiu por dudek jaroj kreis la kadron de la poresperanta agado en la instancoj de la Eŷropa Komunumo kaj rekte æe la eŷropaj parlamentanoj. Dum la EEU-kongreso en Aalen-Stuttgart en 1997 la delegitaro akceptis anstataŷan statuton.

La 9 landaj asocioj en la Eŷropa Komunumo decidis en Rejkjaviko:

- starigi la Eŷropan Esperanto-Union cele al la enkonduko de la internacia lingvo Esperanto en la Eŷropajn Instituciojn;
- la gvidadon plenumos honorofica instanco, konsistante el la prezidantoj de la supre cititaj landaj asocioj, laŷvice funkciantaj kiel prezidanto de la Unio, la aliaj kiel vicprezidantoj;
- malfondi la Eŷropan Esperanto-centron, kiel fonditan en 1973 dum la Eŷropa Kongreso en Luksemburgo;
- starigi sekretariejon de la Unio en Bruselo sub la nomo de Eŷropa Esperanto-centro (EEC).

La delegitoj el la naŷ landoj klare difinis la rolon de EEC: tiu centro, samtempe reprezentanto de UEA en la sfero de la Eŷropaj Institucioj kaj de la neregistaraj organizaåoj kun sidejo en Bruselo, havas kiel esencan taskon prizorgi la rilatojn inter tiuj institucioj kaj organizaåoj kaj la Esperanto-movado. La landaj asocioj de EEU promesis per la konvencio finance subteni EEC pere de jara subvencio laŷ propra decido tiurilate.

Por Belgio subskribis D-ro P. Denoël; por Britio, G. Leon-Smith; por Francio, H. Gonin; por Danio, Lizzie Eøolm; por Germanio, Elisabeth Bormann; por Italio, D-ro N. Minnaja; por Luksemburgo, A. Wickler; por Nederlando, A. Woessink-Nagata. La Irlanda movado neniam subskribis la konvencion, kvankam øi intensive kunlaboris kaj subvenciis.

Kompreneble la unua prezidanto fariøis D-ro Denoël. Li jam dum jaroj gvidis kiel honora Direktoro la centron en Nederlando, kunlabore kun la sekretariino, S-ino Hoekstra.

La EUROPA ESPERANTO-CENTRO (EEC) en Bruselo

Per tia mandato, D-ro P. Denoël ekis la strukturadon de la Centro en Bruselo. Jam agadis laborgrupo en tiu urbo (J.G. Catling, E. Svane kaj S. Ziegler). Nun S-ino S. Catling pretis partatempe deåori en la nova centro kies unua adreso estis la hejmadreso de S-ino Catling (Victor Emmanuel III- laan 77 - 1180 Bruselo). Iom poste, la tiama "sidejo" de la revuo *Heroldo de Esperanto*, Pippelingstraat 13 - Rue de la Reinette 13 en Bruselo cedis æambron al EEU por fizike organizi la gravan taskon de la centro. G. Maertens, dum la sama jaro 1977 elektita kiel estrarano pri Financo kaj Administrado de UEA, akceptis la honoran direktorecon de EEC. La kunlaboro kun UEA estis agnoskita de UEA dum la januara estrarkunsido en 1978 per subvencio.

Aparte menciinda estas la decido de UEA dum la sama kunsido lupreni ejon en Antverpeno por la tielnomata Grafika Centro de UEA. Tiu centro poste ebligis la disponigon de deåorantoj kaj la eldonon de diversaj dokumentoj por EEC en Bruselo. El tiu decido finfine kreskis la **nuna Esperantocentro**, Frankrijklei 140. Ekde 1978 la Eŷropa Esperanto-Centro, sekretariejo de Eŷropa Esperanto-Unio, povis do memstare agi, sub gvidado de la Unio kaj de la landaj asocioj en la Eŷropa Komunumo. Taskoj ne mankis: de la organizado de intervenoj kaj kontaktoj kun oficialaj instancoj øis la kunmeto kaj realigado de novaj agadplanoj.

EEC startis per la diskonigo de øia ekzisto kaj celoj al la Eŷropaj instancoj en Bruselo kaj al

la Eýropaj Parlamentanoj. Por persone atingi la parlamentanojn, tiu sciigo estis sendita al iliaj privataj adresoj. Miloj da poþtaåoj estis tiel senditaj dum la jaroj 1978 kaj komence de 1979 al pli ol 500 novaåcentroj, informejoj, neregistaraj organizaåoj, al åurnalistoj en Bruselo kaj al la 410 parlamentanoj en la 9 landoj de la Eýropa Komunumo.

Krome la EEC forsendis tradukon de la Esperanto-dokumento n° 8 de D-ro W. Bormann "La Lingva problemo en la Eýropa Komunumaro", same al æiuj parlamentanoj. Pro la transloøiøo de la familio Fighiera-Sikorska, EEC devis trovi novan ejon en la fino de decembro 1978: Montoyerstrato 37 poþtkesto 24, 1040 Bruselo. La centra oficejo de la Eýropa Parlamento estis tre proksima. La luon de la ejo pagis Belga Esperanto-Federacio, kiu uzis la adreson por la sidejo de la Federacio. Intertempe EEC eksciis ke kvar Italaj parlamentanoj, nome G. Bersani, M. Fioret, F. Pisoni kaj M. Zagari, pro la agado de EEC kaj la instigo de la italaj Esperantistoj, sendis rezoluci-proponon (dok. 178/78) por la enkonduko de Esperanto kiel laborlingvo en la instancoj de la Komunumo. Pri tiu rezoluci-propono la Eýropa parlamento eventuale devus voædoni, post enketo farota de parlamenta komisiono pri sociaj aferoj, laboro kaj edukado, protokolanto P.Power (Irlando).

Por subteni la proponon, la direktoro de EEC sendis petskribon surbaze de artikolo 48 de la procedurreglamento petante la enkondukon de Esperanto en la edukado de la Eýropaj infanoj. La tekston kunmetis G.F. Makkink (Nederlando). La komisiono por petskriboj devus trakti tiun leteron. La protokolo de la parlamentano P.Power aperis la 31-an de oktobro 1978 kun absolute negativa respondo kaj sekve per rezolucio de la plena Eýropa Parlamento kiu i.a. konstatis "ke enkonduko de Esperanto aý de alia vivanta lingvo en la lernejoj kiel unua fremda lingvo ne eblas."

Pro la elekto de nova Eýropa Parlamento en junio 1979, la Centro sendis al multaj kandidatoj demandaron, kunmetitan de G. Leon-Smith, por ekscii la starpunkton rilate la lingvo-uzadon ene de la instancoj kaj la sintenon rilate Esperanton. La Centro ricevis kompreneble multajn favorajn respondojn, kiujn ni poste uzis por aliri la novelektitajn parlamentanojn al la Eýropa Parlamenta Esperanto-grupo (EPEG).

Æiuj 410 en 1979 novelektitaj parlamentanoj ricevis en la daýro de unu jaro kaj duono, en sia propra lingvo:

- gratulleteron;
- modelon de Ideala Eýropa pasporto en la lingvo de la koncerna lando kaj en la internacia lingvo;
- demandaron kunmetitan de G. Leon-Smith;
- tekston de Claude Piron "Waar zijn de mythen, waar de realiteit";
- seplingvan informfolion, eldonon de la Nederlanda Esperanto-asocio.

La pozitivaj sekvoj estis tuj konstateblaj en la posta sinteno de la Eýropa Parlamento. En kunlaboro kun EEC, la belga parlamentano M. Coppieters enmetis rezoluci-proponon enhavante la peton starigi enketgrupon pri la lingvaj malfacilaåoj. Dum kunsido de septembro 1980, la parlamentanoj akceptis la raporton de G.B. Patterson (brito, raportanto de la komisiono por junularo, kulturo, instruado, informado kaj sporto) kun la propono starigi laborgrupon kiu devus pristudi la lingvan problemon inkluzive de eventuala solvo pere de Esperanto (dok. n° PE 64.563). Poste EEC eksciis ke la Eýropa Parlamento ne disponigis la necesan buøeton por la formala starigo de la laborgrupo.

S-ino Catling æesis sian kunlaboradon pro

tempomanko kaj J. De Craeye anstataýis þin por kelkaj monatoj. Dum 1980, Anne Tilmont, oficistino en la Grafika Centro de Antverpeno povis partatempe labori en la EEC, kun subvencio de la Belga Þtato, kunlabore kun kelkaj volontuloj (D. Curtis, J. Bovendeerd, L. Debruyne, J. De Craeye, M. Demonty, R. Iserentant, F. Roose, O. Van Eeghem). Pro la multaj taskoj ene de UEA, Gr. Maertens ne plu povis daýrigi la direktorecon, tamen daýre kunlaboris, ankaý en la centro mem. En junio 1981, Eýropa Esperanto-Unio akceptis Anne Tilmont kiel direktorino de EEC.

Dume EPEG (Eýropa Parlamenta Esperanto-Grupo, fakte estis Esperanto-subtengrupo), sub prezido de la brita parlamentano Brian M. Key varbis øis 64 parlamentanojn (10 belgoj, 19 britoj, 1 dano, 1 franco, 3 germanoj, 5 irlandanoj, 21 italoj, 4 nederlandanoj). Æiuj parlamentanoj regule ricevis dokumentojn, foje hejme, foje en la poþtkesto de la sekretariejo en Bruselo. Anne Tilmont ricevis enirpermesilon kun identecþildo por la oficejoj de la Eýropa Parlamento en Belliardstrato. Tiel þi povis enmeti ekzemplerojn de la gazeto "Monato" por æiuj parlamentanoj.

La 4an de majo 1983, la Prezidanto de EPEG Brian M. Key invitis eýropajn parlamentanojn al informkunveno kun neatendita sukceso. Pli ol sesdek personoj æeestis, inter ili 12 parlamentanoj, sekretarioj de la frakcioj, reprezentanto de la konferenca kaj interpretista servo, oficistoj de la Komisiono kaj de la Ekonomia kaj Socia Komitato. La kunorganizantoj de EEC, Anne Tilmont kaj Gr. Maertens malfermis la kunvenon, post bonvenigo fare de Brian Key mem. La parlamentanoj kaj oficistoj ricevis æe glasoj da vino kaj aliaj trinkaåoj, klarigojn kaj informojn de esperantistoj kiel John Catling, Brian Moon, Angelos Tsirimokos, Eliza Kehlet, M. Demonty, Wim De Smet, St. McGill (en la funkcio de Direcktoro de la CO en Roterdamo), K. Tytgat kaj André Staes.

Post la novaj elektoj de 1984, EEC sendis, nun al 434 parlamentanoj:

- gratulleteron al la novelektitaj parlamentanoj;
- kunlabore kun la nova prezidanto de EPEG, D-ro Hans-Joaæim Seeler (Germanio), invitleteron por informkunveno en Strasburgo por æiuj Eýropaj Parlamentanoj.
- informpaketon nur al la membroj de la Komisiono pri Kulturo.

La diversaj landaj asocioj regule ricevis informojn pri agadoj de la enlandaj eýropaj parlamentanoj kaj taskoj por taýge interveni æe tiuj parlamentanoj aý æe la komisionoj.

En 1986, nova transloøiøo de EEC al Schotlandstraat, Bruselo, oficejo en la domo de L. Debruyne. Anne Tilmont ne plu deåoris en la centro ekde 1987. Gr.Maertens transprenis la honoran direktorecon kaj teamo de Bruselaj kaj aliaj Esperantistoj kunlaboris (i.a. L. Debruyne, M. Demonty, A. Tilmont, E. Vandamme). Pro manko de financaj rimedoj ne plu eblis dungi partatempan deåoranton nek daýrigi la regulan sendadon de informiloj kaj aliaj dokumentoj al la parlamentanoj kaj al la instancoj. Grava informfluo æesis. La kuna planado de la aktivecoj de la landaj asocioj ene de la eýropaj instancoj, ne plu okazis.

Post trijara malhavo de raportoj kaj aliaj komunikoj, la direktoro skizis la malmultajn aktivecojn al la gvidantoj de Eýropa Esperanto-Unio en 1993. Du grupoj de aktivuloj agadis pri diversaj temoj: U. Brocatelli, Cl. Nourmont, R. Triolle kaj la direktoro respondecis pri la laboro de la sekretariejo. Alia laborgrupo, M. Cwik, H. Erasmus, E. Symoens kaj la direktoro traktis nome de EEU kaj ILEI la projekton "Komunikado en Eýropo 1992".

Pli kaj pli da atento estis direktita al la laborgrupo en Bruselo, tiel ke EEC ne plu rolis en la agado de Eýropa Esperanto-Unio. La nova statuto de EEU en majo 1997 ne plu mencias la sekretariejon en Bruselo. La Brusela Komunikadcentro poste transprenis la toræon en 2002.

Grégoire Maertens

DE ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEVEN VAN DE VEB

Beste leden,

Op volgende webpagina vind je veel nuttige informatie (in het Esperanto) voor actieve leden en eenieder die meer wil weten over de werking van de Vlaamse Esperantobond: http://*www.esperanto.be/fel/akt/*

Naast de statuten en het intern reglement, vind je er ook wat informatiemateriaal en meer uitleg over de verschillende elektronische nieuwsbrieven van de VEB. Het rechtstreekse adres is: http://www.esperanto.be/fel/akt/listoj.php

Ziehier wat uitleg in het Nederlands over de verschillende nieuwsbrieven van de VEB:

Esperanto-nieuws: is de Nederlandstalige nieuwsbrief voor de Esperanto-sympathisanten in Vlaanderen. Af en toe worden er actuele nieuwtjes met betrekking tot het Esperanto naartoe gestuurd. Aanmelden kan via een leeg berichtje naar <esperanto-nieuws-start@fel.esperanto.be>.

Esperanto-info: is de nieuwsbrief - overwegend in het Esperanto - voor de leden van de VEB. Hier worden nieuwtjes naartoe gestuurd die niet meer in het tijdschrift *Horizon.taal* opgenomen konden worden, alsook informatie over interessante (Esperanto)evenementen enz. Aanmelden kan via een leeg berichtje naar <esperanto-info-jes@fel.esperanto.be>.

Kluboj: is de nieuwsbrief voor de verantwoordelijken van de verschillende plaatselijke afdelingen. Deze nieuwsbrief is er voornamelijk om de samenwerking tussen het bestuur van de VEB en de afdelingen te bevorderen, alsook tussen de verschillende afdelingen onderling. Aanmelden kan via een leeg berichtje naar <kluboj-jes@fel.esperanto.be>.

Nova: is de nieuwsbrief in het Esperanto voor al diegenen die willen weten wat er zoal op de Esperantomarkt verschijnt van boeken, muziek, DVD's enzovoort. Aanmelden voor de Unicodeversie kan via een leeg berichtje naar <nova-aligxo@fel.esperanto.be> of voor de 'cx'-versie via <nova-x-aligxo@fel.esperanto.be>.

Niemandsland

Binnen enkele maanden richten de VUB en de ULB (de Nederlandstalige en de Franstalige Brusselse universiteiten) samen de 'University of Brussels' op, waarin alle Engelstalige opleidingen van beide instellingen overkoepeld zullen worden. Evident is het niet. Voor Vlaanderen is Franstalig België immers zelfs geen buitenland. Het is een *no man's land*. *(Ben Van Camp, rector van de VUB, Brussel Deze Week, 28.9.2006)*

Uitleenwoorden

Het *Klein Uitleenwoordenboek* (ISBN 90 12 11237, SDU Uitgevers) geeft informatie over woorden die uit het Nederlands in andere talen zijn overgenomen. Het zijn er meer dan men denkt. In Indonesië heeft een roker bijvoorbeeld een *asbak* nodig. *(Nieuwsbrief CVVN, 06/3)*

Onderschriften

Amerikaanse televisiereeksen worden in Europa met min of meer grote vertraging uitgezonden. Zodra een aflevering in de Verenigde Staten uitgezonden is, circuleren er ten behoeve van de Europeanen illegale of semi-legale versies. De taal is vaak een probleem, maar vrijwillige vertalers stellen op gespecialiseerde sites, bijvoorbeeld *www.subtitles.de*, bestanden met ondertitels ter beschikking. Deze vertalingen zijn vaak van verrassend goede kwaliteit. *(Der Spiegel, 45/2006)*

Tolkenproblemen

Eén van de grote problemen is het stijgend gebruik van Engels op conferenties met simultaanvertaling. Wie niet het Engels als moedertaal heeft, zou beter zijn eigen taal gebruiken. Tolken kunnen uiteenzettingen van deze personen soms moeilijk begrijpen en voelen zich ongelukkig omdat zij hun werk niet goed kunnen doen. *(AMI, tijdschrift van congresorganisatoren, oktober 2006, in een artikel over een conferentie van professionele tolken, www.aiic.net)*

Indianen

De kiezers van de Amerikaanse deelstaat Arizona hebben met een overweldigende meerderheid een voorstel goedgekeurd om van het Engels de enige officiële taal te maken. Zo raakt de staat af van de vertaalkosten van officiële documenten ten behoeve van niet-Engelssprekende inwoners. 27 andere staten hebben al een gelijkaardige beslissing genomen. De Navajo's, een indianenstam met bijna 300.000 leden verspreid over Arizona, New Mexico en Utah, volkenrechtelijk een soevereine natie, beschouwen dit als volkerenmoord. *(BJA, overgenomen van Corruption Chronicle - A Judicial Watch Blog, 9.11.2006)*

Minderheidstalen

Eurolang (*www.eurolang.net*) is een fraaie website die nieuws brengt over minderheidstalen in Europa. Bij iedere taal wordt uitvoerige informatie gegeven over de geschiedenis, het aantal sprekers, de huidige politieke status, enzovoorts. De informatie over het Fries is grotendeels afkomstig van dr. Durk Gorter, hoogleraar Fries aan de Universiteit van Amsterdam. *(Taalpost)*

Esperanto

WiktionaryZ

Volgens de principe van de internet-encyclopedie Wikipedia werd WiktionaryZ opgestart, een veeltalig internet-woordenboek waaraan iedereen kan meewerken (*www.wiktionaryz.org/Main Page*). Er zijn plannen om een Esperantoversie ervan op te starten, door de terminologische projecten van de Esperantobeweging erin te integreren, maar op het ogenblik dat deze tekst geschreven werd was er nog niets van deze plannen gerealiseerd (*www.wiktionaryz.org/Portal:epo*). *(ReVo)*

Jobbeurs

Chuck Smith, een Amerikaan die in Duitsland woont, heeft zopas *www.eklaboru.com* opgestart, een website waarop iedereen (na zich geregistreerd te hebben) werkaanbiedingen en CV's kan plaatsen. De

doelgroep is een publiek dat bereid is om in andere landen te gaan werken.

SMS
Moderne GSM's kunnen in principe alle mogelijke tekens - dus ook de speciale Esperanto-letters - zenden en ontvangen. Het probleem is dat deze tekens niet ingetoetst kunnen worden op een doorsnee toestel. Wie een draadloze verbinding tussen zijn computer en zijn GSM kan maken, vindt op *http://lingvo.org/usms/* een hulpscherm voor het intypen en doorsturen van teksten.

Lingva Prismo
De website van „Lingva Prismo" is min of meer de Esperantotegenhanger van het hiervoor vermelde „Eurolang": allerlei weetjes over talen. Er is onder meer een maandelijks wisselend discussiethema. (*www.lingvo.info*)

Esperantoportaal te koop
Bijna vier jaar na de oprichting van zijn Esperantoportaal (een website met eigen informatie, die ook als vertrekpunt dient voor verdere opzoekingen) „Gxangalo" heeft Flavio Rebelo besloten zijn project (met naar schatting 14.000 pagina's informatie) te verkopen. De kosten zijn te hoog in verhouding tot de inkomsten. Hij zal de opbrengst investeren in zijn ander project, Esperantotelevisie via internet. Een uitgebreide „afscheidsbrief" staat op *http://gxangalo.com/modules/kolumnoj/article.php?artID=66*. *(ret-info)*

Esperanto bij OPLC?
OPLC (One Laptop per Child, één draagbare computer per kind) is een project om een computer te ontwerpen die zo goedkoop is (streefprijs 100 USD, maar volgens recente berichten zou het eerder het dubbel worden) dat elk kind, zelfs in het armste land, er een kan hebben. Er is thans een discussie bezig om bij de basissoftware van deze computers ook een cursus Esperanto te voegen. (*www.laptop.org/index.nl.html*, *http://wiki.laptop.org/go/Talk:Esperanto*, *http://hunt.topher.googlepages.com/home2*)

Internacia Kongresa Universitato (IKU)
Voor wie nog nooit een Esperanto-wereldcongres bijwoonde en zich afvraagt wat daar allemaal gebeurt, wordt een tipje van de sluier opgelicht door de publicatie van de tekst van de IKU-lezingen van het voorbije congres op *http://www.uea.org/pdf/IKU2006.pdf*. De onderwerpen lopen uiteen van Chinese literatuur tot cholesterol; dank zij de samenvattingen in het Engels, Frans en Italiaans kan ook een niet-Esperantospreker er iets aan hebben. *(Amri*

Project taal en cultuur : gratis voordrachtenreeks

www.taalencultuur.

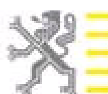
Definitief programma 2007:

voordrachten over cultuur		voordrachten over taal	
5 januari:	Litouwen	19 januari:	Litouws
16 februari:	Rusland	23 februari:	Russisch
2 maart:	IJsland	16 maart:	IJslands
6 april:	Esperanto	20 april:	Esperanto
4 mei:	Marokko	11 mei:	Arabisch

Alle voordrachten vinden plaats in het Nederlands.

Adres: Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen

Met steun van de Vlaamse overheid

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"
www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

vrijdag 22 december: De talen in Indië
vrijdag 5 januari:**Taal & Cultuur**: De Litouwse cultuur
vrijdag 12 januari: Leden brengen foto's van de nieuwjaarsbijeenkomsten mee (IS, IF, AS, NR, ktp.) *vrijdag 19 januari:* **Taal & Cultuur**: Het Litouws
! *vrijdag 26 januari*: jaarvergadering - met feestelijke receptie n.a.v. het 100-jarig jubileum
vrijdag 2 februari: poëzie-avond: leden brengen Esperantopoëzie mee, lezen voor en becommentariëren
vrijdag 9 februari: Ziko uit Duitsland, over zijn proefschrift (zie pagina's 3-5 in dit nummer)
vrijdag 16 februari: **Taal & Cultuur**: De Russische cultuur
vrijdag 23 februari: **Taal & Cultuur**: Het Russisch

Meer details over het programma kan je vinden op de webpagina's van FEL, op het programmabord in het clublokaal of in het informatiekastje aan de voordeur. Of telefonisch via 03 234 34 00.

BRUGGE – Paco kaj Justeco

Op 17 februari 2007, nadat iedereen wat bekomen zal zijn van de feesten, komen we weer samen bij een gezamenlijke maaltijd, opgeluisterd met literaire en muzikale toetsen. Afspraak om 12 uur in restaurant Waterman, Beukenlaan 22, 8310 Brugge (Sint-Kruis). Wie wil meewerken aan het literaire luik, neemt best contact op met Heidi.

Ook andere info bij Heidi_Goes@yahoo.com of 050/675178 (na kantooruren).

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.
Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk@skynet.be

Om per e-post op de hoogte gehouden te worden van de activiteiten van de Brusselse groep, stuur je een leeg berichtje naar: esperanto-en-bruselo-subscribe@yahoogroups.com.

GENT – La Progreso
http://www.esperanto.be/gent

Clubhuis: "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77.

vrijdag 26 januari: Jaarvergadering,
woensdag 21 februari: Librovespero (19 tot 21u): wie een interessant boek las en er met de leerlingen van de cursus over wil van gedachten wisselen, is steeds welkom.
vrijdag 23 februari: Onze buitenlandse gast Michel Dechy vertelt over het vertalen van Kuifje in het Esperanto en hoe hij dit stripalbum gebruikt om Esperanto aan te leren.
Maandag 5 tot donderdag 8 maart: Ook dit maal nemen wij deel aan de **Vlaamse Onderwijs Dagen** (VLOD beurs) in de hallen van Flanders Expo.

KALMTHOUT – La Erikejo
http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in het Parochiecentrum van Heide (achter de kerk, vlakbij het NMBS-station *Heide)* tenzij anders vermeld.

donderdag 18 januari: Bestuursverkiezing en conversatieoefening: alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over de jaarwisseling.

Info: Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms@hotmail.com

KAPELLE – Esperanto-Grupo "Meza Zelando"
Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
esperanto.kortrijk@esperantoland.org

Opgelet: Nieuwe locatie voor onze activiteiten: Erfgoedhuis zaal 2, O.L.Vrouwstraat 45 te Kortrijk tel. 056 27 74 24. Elke vierde dinsdag van iedere maand (met uitzondering van juli en augustus). De derde dinsdag indien de vierde een feestdag is.

Voor inlichtingen: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96 /

Piet Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30.
Bezoekers van andere clubs melden bij voorkeur hun komst. Dit laat ons toe hen beter te ontvangen en hen te verwittigen bij verandering van locatie.

De **stadsbibliotheek van Kortrijk** beschikt over een uitgebreid **Esperantofonds**. Er is gelegenheid dit fonds te bezoeken. Geef een seintje aan Daniëlle Demeyere, bibliothecaris tel. 056-27 75 00 (algemene balie). Of stuur een berichtje naar Danielle.Demeyere@kortrijk.be.

LEUVEN - Esperanto 3000
http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. Voor de meest recente informatie over ons programma kan je steeds terecht op onze webpagina.

Woensdag 10 januari: Vespero 3000
Woensdag 14 februari: Vespero 3000

Info: Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris@versateladsl.be

LIMBURGSE ESPERANTO-VERENIGING (LEV) (met zetel in PEER)
http://users.skynet.be/sky53810/

Elke eerste donderdag van de maanden oktober tot mei: vergadering, voordracht of conversatie in het Esperanto

Andere donderdagen (oktober tot mei): Esperantocursus. Begeleiders: Jan Doumen en Henri Schutters.

In Cultuurcentrum "'t Poorthuis" Zuidervest te Peer, elke donderdag van 20 u. tot 22 u.

LONDERZEEL
Cursus voor beginners elke maandag 19-21 u, en voor gevorderden elke donderdag van 20-22 u. in Hof ter Winkelen.
Info: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. of: J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

OOSTENDE – La Konko

Gespreksavonden om 19u:
- in de vercamersschool op 8 januari en 12 februari
- bij Diane op 22 januari, 26 februari

Cursus gevorderden : elke donderdag 14u30-16u30,behalve op 4 januari.

Locatie: Vercamerschool, Northlaan 14, Oostende.

Info: Marc Cuffez, voorzitter : 0486 362365 ('s avonds), Else Huisseune, secretaris : 0473 528418 ('s avonds), Flory Witdoeckt, ondervoorzitter : 059 270914 (overdag)

TIENEN – La Hirundo
http://home.tiscali.be/lahirundo/

Basiscursus volgens de Cseh-methode: elke maandag van het schooljaar van 19 - 21u.

Cursus voor gevorderden (19-20u) gevolgd door maandelijkse samenkomst (tot 22u): elke laatste maandag van de maand.

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen. Tel en fax: 016 / 81 52 46, e-post: bert.boon@skynet.be

TURNHOUT
Cursus voor gevorderden op dinsdag 9-11u. Dinamo/Warande, Congoplein 1, Turnhout.

Vlaamse Esperantobond vzw.

-

Volgende Algemene Vergadering:

-

Zaterdag 24 februari 2006 - 10 uur

agenda:
- moreel verslag 2006
- financieel verslag 2006
- verkiezing raad van bestuur
- verkiezing raad van beheer
- toekomst van de Vlaamse Esperantobond vzw.
- varia

adres: Esperantohuis
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen,* p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen@esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco,* H. Goes, Vuldersstraat 93, 8000 Brugge, 050/675178, heidi_goes@yahoo.com
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk@skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent@esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo,* Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms@hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk@esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris@versateladsl.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters@skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain@skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / **TIELT** zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon@skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe@telenet.be

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel. (072)5332344.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder* , Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie **ALMELO**.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88, http://pingveno.nl/klubo
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
KAPELLE *Zelanda Esperanto-grupo* Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus@zonnet.nl
MIDDELBURG zie KAPELLE
ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/La Migranto Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal@planet.nl.
TERNEUZEN *Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo* J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.

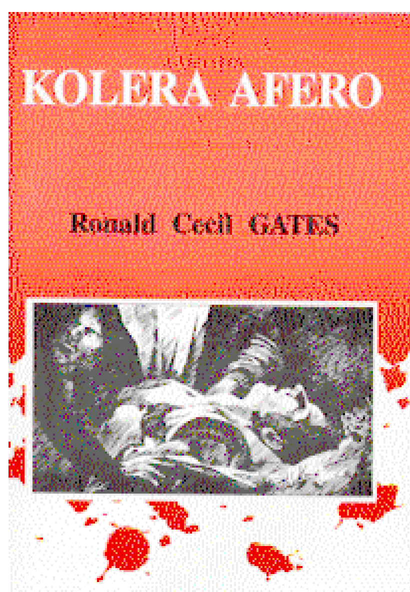
Andere nuttige adressen

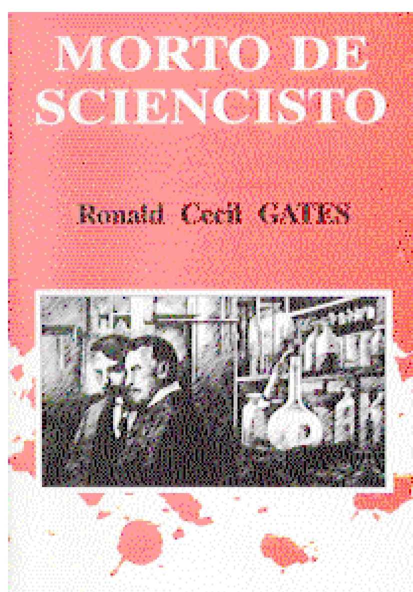
Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. E-post: info@fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 E-post: fleja@esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba**,** Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba@telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta Esperanto-Ligo (SEL) Stein Hautekees, Barcène 2b, 559 Ciney, post@sel-belgio.be; http://www.sel-belgio.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B-6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. E-post: mardelforge@brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorweg-esperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
Esperanto-Nederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario@esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. E-post: uea@inter.nl.net.

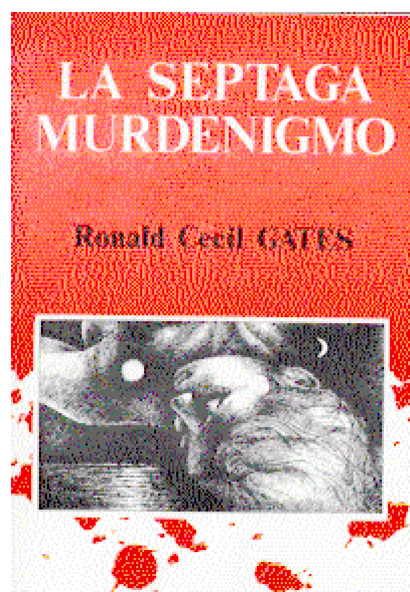
Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 5, 2650 Edegem, 03 440.30.92, ivo@fel.esperanto.be
Ondervoorz.: Frans Croon, Bukenstraat 16, 1910 Kampenhout, 016/65.59.44, frans.croon@kampenhout.be
Ondervoorz.: Flory Witdoeckt, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory@witdoeckt.be
Penningm.: Remy Sproelants, Tumulusstraat 18, BE 3583 Paal-Beringen, t+f: 011/432010, respro@biz.tiscali.be
Secretaris: Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo@yahoo.com
Bestuurslid: Walter Vandenkieboom, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid: Rob Ebenau, Mansionstraat 20, 2990 Wuustwezel rob.ebenau@telenet.be
Bestuurslid: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk jean-pierre.allewaert@telenet.be
Bestuurslid: Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200

De Ronald Cecil Gates aperis æe FEL jam la jenaj

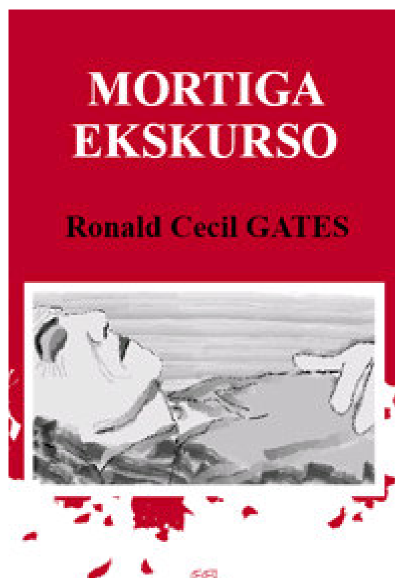

<u>Legu nun ankaý</u>:

Mortiga Ekskurso

La aýtoro prezentas æi tie la kvaran el serio da krimromanoj, kies scenejo estas imagita provinca universitato en Aýstralio kaj la apudaj urbo kaj kamparo.

Refoje polica komisaro Roberto Elis kaj universitata gardisto Petro Tomson kunlaboras por solvi murdon. La agado de la antaýaj tri romanoj, titolitaj *La septaga murdenigmo*, *Kolera afero* kaj *Morto de sciencisto*, okazis respektive en somermezo, aýtuno kaj vintro. Estas nun printempo, kaj grupo da studentoj pri botaniko faras ekskurson en la þtata praarbaro. Dum ili trinkas teon apud piknika fajrejo, ilia instruisto foriras inter la arboj kaj estas mortigata. Sekvas seræado por

— Havebla æe FEL kontraý 10 euroj (plus sendokostoj); 112 paøoj —

Kolera afero kaj *Morto de sciencisto* ankoraý haveblas kontraý nur po 5 eýroj (plus sendokostoj)!